

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :100256

251(GE)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 46 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.
- 4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

■ નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C, D) પસંદ કરીને જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 1) ફટાકડાના કારખાનામાંથી કઈ ઝેરી ગેસ નિકળે છે ?
(A) કાર્બન ડાય ઓક્સાઈડ (B) અમોનિયા
(C) ફાસ્ફોરસ પેન્ટા ઓક્સાઈડ (D) મીથેન
- 2) ભારતમાંથી કયો રોગ સંપૂર્ણપણે નાબૂદ થઈ ગયો છે ?
(A) પોલિયો (B) મલેરિયા
(C) ક્ષય (D) ટાયફોઈડ
- 3) હાડકાના બંધારણ માટે કયું ક્ષાર જવાબદાર છે ?
(A) સોડિયમ (B) પોટેશિયમ
(C) કેલ્શિયમ (D) મેગ્નેશિયમ
- 4) કયા રોગમાં ઓ.આર.એસ. આપવામાં આવે છે ?
(A) ડાયરિયા (B) કબજિયાત
(C) પોલિયો (D) શર્દા
- 5) માનવ ઉચ્છવાસમાં કેટલા ટકા કાર્બન ડાય ઓક્સાઈડ હોય છે ?
(A) 1.2 (B) 1.4
(C) 0.8 (D) 4.5

- 6) સૂર્ય પ્રકાશમાંથી કયું વિટામિન મળે છે ?
 (A) વિટામિન A (B) વિટામિન B
 (C) વિટામિન C (D) વિટામિન D
- 7) વિટામિન 'C' ની ઉણપ થી કયો રોગ થાય છે ?
 (A) બેરી-બેરી (B) સ્કર્વી
 (C) રિકેટ્સ (D) પેલેગ્રા
- 8) લોહીમાં ગ્લુકોઝ નું પ્રમાણ વધી જાય તો કયો રોગ થાય છે ?
 (A) હૃદય રોગ (B) ડાયાબીટીઝ
 (C) એનીમિયા (D) ગોઈટર
- 9) ક્ષય વિરોધી રસી કઈ છે ?
 (A) M. M. R. (B) B. C. G.
 (C) પોલિયો (D) D. P. T.
- 10) સામાન્ય સ્ત્રી કરતા ધાત્રીમાતા ને કેટલા ગ્રામ વધારે પ્રોટીન ની જરૂર પડે છે ?
 (A) 5 ગ્રામ (B) 10 ગ્રામ
 (C) 15 ગ્રામ (D) 20 ગ્રામ

નીચેના 11 થી 20 સુધીના અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો છે. એક વાક્યમાં જવાબ આપો.
 દરેક પ્રશ્નના 1 ગુણ છે.

[10]

- 11) અસ્વચ્છ પાણી થી થતા રોગો ના નામ લખો.
 12) એઈઝ્સનું પુરું નામ લખો.
 13) ગર્ભવતી સ્ત્રીને કઈ રસી મુકાવવામાં આવે છે ?
 14) બાળકો ને દર્દી થી દૂર કેમ રાખવા જોઈએ ?
 15) પ્રદૂષિત હવાને શુદ્ધ કરવા માટેના બે પરિબળો લખો.
 16) એક ગ્રામ પ્રોટીન કેટલી કેલોરી આપે છે ?
 17) બાળકને પૂરક આહાર ક્યાર થી આપવો જોઈએ ?
 18) જન્મ સમયે બાળકની સરેરાશ લંબાઈ કેટલી હોય છે ?
 19) M. M. R. નુ પુરું નામ લખો.
 20) વિટામિન D ની ઉણપ થી થતા રોગો ના નામ લખો.

■ નીચેના 21 થી 31 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે.

[22]

- 21) સ્વચ્છતા આરોગ્ય નું પ્રથમ પગથિયું છે - સમજાવો.
- 22) ચેપી રોગ એટલે શું ?
- 23) દૂધની બોટલને જંતુરહિત કેવી રીતે કરશો ?
- 24) અવાજનું પ્રદૂષણ અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.
- 25) ધનુરના લક્ષણો લખો.
- 26) વિટામિન 'A' ના પ્રાપ્તિસ્થાન લખો.
- 27) પ્રાથમિક સારવારની પેટીનું મહત્વ લખો.
- 28) ઝાડા થયા હોય ત્યારે પોલિયોની રસી કેમ ન અપાય ?
- 29) દર્દી ને લોહી આપતા પહેલા એને તપાસવું કેમ જરૂરી છે ?
- 30) રસી એટલે શું ?
- 31) એનીમિયા થવાના કારણો લખો.

■ નીચેના 32 થી 37 સુધીના લઘુ પ્રશ્નો છે. દરેકના 3 ગુણ છે.

[18]

- 32) બાળકના વિકાસમાં ઊંઘ અને આરામનું મહત્વ લખો.
- 33) મલેરિયા અને ટાઇફોઇડ માં તફાવત લખો.
- 34) માતાના દૂધ નું મહત્વ લખો.
- 35) ક્ષયના સામાન્ય લક્ષણો લખો.
- 36) ડાયરિયામાં અપાતા ખોરાક વિશે માહિતી આપો.
- 37) કૃમિ થવાના કારણો અને લક્ષણો લખો.

■ નીચેના 38 થી 42 સુધીના લાંબા પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે.

[20]

- 38) નીચેના સંજોગોમાં કઈ પ્રાથમિક સારવાર આપશો -
 - (i) શર્દી થઈ હોય ત્યારે
 - (ii) કાન માં જીવડું પેસી ગયું હોય ત્યારે
 - (iii) ચક્કર આવતા હોય ત્યારે
 - (iv) નસ્કોરી ફૂટી હોય ત્યારે

- 39) કબજિયાત થવાના કારણો, લક્ષણો અને સારવાર વિશે લખો.
- 40) ગર્ભવતી સ્ત્રી ની શારીરિક અને માનસિક તકલીફો વિશે જણાવો.
- 41) ટાયફોઇડ થવાના કારણો, લક્ષણો અને તેમા અપાતા ખોરાક વિશે માહિતી આપો.
- 42) પૂરક આહાર નું મહત્વ લખી તેને શરૂ કરવાની યોગ્ય રીત લખો.
- નીચેના 43 થી 46 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. દરેકના 5 ગુણ છે.
- 43) પ્રદૂષણ એટલે શું ? હવાનું પ્રદૂષણ ના કારણો અને તેને દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
- 44) રસીકરણનું સમયપત્રક બનાવી રસી વિશે સમ્પૂર્ણ માહિતી આપો.
- 45) ઓરી અને અછબડા ના લક્ષણો લખી તેની સારવાર વિશે લખો.
- 46) એઈડ્સ થવાના કારણો, લક્ષણો અને પ્રતિબંધક ઉપાયો વિશે લખો.

[20]

અથવા

ગોનોરિયા થવાના કારણો, લક્ષણો અને ઉપાયો વિશે લખો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

251(E)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) There are 46 questions in this question paper.
- 2) All the questions are compulsory.
- 3) Answer according to the instructions given.
- 4) Figures at the right side indicate full marks of the questions.
- 5) Start a new section on a new page.

SECTION - A

- Question Nos. 1 to 10 are multiple choice type. Select and write the correct answer from the given options A, B, C, D. Each question carries 1 mark :

[10]

- 1) Which harmful gas mixes in the air from factory of crackers?
(A) Carbon dioxide (B) Ammonia
(C) Phosphorus penta oxide (D) Methane
- 2) Which disease has been totally eradicated from India?
(A) Polio (B) Malaria
(C) T. B. (D) Typhoid
- 3) Which mineral is responsible for formation of bones?
(A) Sodium (B) Potassium
(C) Calcium (D) Magnesium
- 4) In which disease O.R.S. solution is given?
(A) Diarrhoea (B) Constipation
(C) Polio (D) Cold

- 5) What is the percentage of carbon dioxide released when a human being exhales?
(A) 1.2 (B) 1.4
(C) 0.8 (D) 4.5
- 6) Which vitamin is obtained from sunlight?
(A) Vitamin A (B) Vitamin B
(C) Vitamin C (D) Vitamin D
- 7) Which disease is caused due to deficiency of vitamin 'C'?
(A) Beri-Beri (B) Scurvy
(C) Rickets (D) Pellagra
- 8) Increased level of blood glucose is responsible for which disease?
(A) Heart disease (B) Diabetes
(C) Anemia (D) Goitre
- 9) Which of these is T. B. eliminating vaccine?
(A) M.M.R. (B) B.C.G.
(C) Polio (D) D.P.T.
- 10) As compared to a normal woman how many gm. extra protein is required for lactating woman?
(A) 5 gm. (B) 10 gm.
(C) 15 gm. (D) 20 gm.

SECTION - B

- The questions from 11 to 20 are very short answer type. Answer them in one sentence each. Each question carries 1 mark :

[10]

- 11) Give names of water born diseases.
- 12) Write full name of AIDS.
- 13) Which vaccine is given to a pregnant woman?
- 14) Why children should be kept away from the patient?
- 15) Write two elements required to purify polluted air.
- 16) How many calories are produced by 1 gm. of protein?

- 17) From when supplementary diet should given to a child?
- 18) What is the average height of a newborn baby?
- 19) Give full name of M.M.R.
- 20) Name the diseases caused by deficiency of vitamin D.

SECTION - C

- Questions from 21 to 31 are short answer type. Each question carries 2 marks :

[22]

- 21) Cleanliness is the first step towards good health. Explain.
- 22) What is meant by contagious disease?
- 23) How to sterilize milk bottle?
- 24) Write the preventive measures for noise pollution.
- 25) Write the symptoms of 'Tetanus'.
- 26) Write the sources of vitamin 'A'.
- 27) Write the importance of first-aid box.
- 28) Why children should not be given polio vaccine when they are suffering from diarrhoea?
- 29) Why blood needs to be tested before it is given to a patient?
- 30) What is meant by term 'vaccine'?
- 31) Write causes of anemia.

SECTION - D

- Questions from 32 to 37 are short answer type. Each question carries 3 marks :

[18]

- 32) Write the importance of sleep and rest in a child's development.
- 33) Give difference between Malaria and Typhoid.
- 34) Write the importance of mother's milk.
- 35) Write the common symptoms of T. B.
- 36) Give information about diet given in diarrhoea.
- 37) Write the causes and symptoms of worm.

SECTION - E

- **Questions from 38 to 42 are long answer type. Each question carries 4 marks :**

[20]

- 38) Which first-aid should be given in the following circumstances?
1. In case of cold
 2. When an insect enters the ear
 3. Vertigo
 4. Bleeding nose
- 39) Write the causes, symptoms and preventive measures of constipation.
- 40) Write and explain the physical and psychological problems of a pregnant lady.
- 41) Write the causes, symptoms and diet given in typhoid.
- 42) Write the importance of supplementary diet and state the proper method to start it.

- **Questions from 43 to 46 are essay type. Each question carries 5 marks :**

[20]

- 43) What is pollution? Write causes and preventive measures of air pollution.
- 44) Write the time-table of vaccination. Give its complete information.
- 45) Write the symptoms of measles and chicken-pox and write about their treatment.
- 46) Write causes, symptoms and preventive measures of AIDS.

OR

Write causes, symptoms and treatment of gonorrhoea.

